

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΜΕΝΩΝ.

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1826: Ο Ελληνικός Στόλος, υπό τον Ναύαρχο Ανδρέα Μιαούλη, προξενεί σοβαρές ζημιές και απωθεί τον τουρκοαιγυπτιακό στόλο στον κόλπο της Σμύρνης.

1832: Υπογράφεται το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, με το οποίο ορίζονται τα ελληνοτουρκικά σύνορα στη γραμμή Αμβρακικού - Παγασπικού κόλπου και απορρίπτονται τα αιτήματα των Κρητικών και των κατοίκων της Σάμου για ένωση με την Ελλάδα.

1918: Ο σοβιετικός ηγέτης Βλαντιμίρ Λένιν πυροβολείται και τραυματίζεται κατά τη διάρκεια ομιλίας του σε εργοστάσιο της Μόσχας. Στη δολοφονική απόπειρα πρωτοστατούν οι αδελφές Φάνια και Ντόρα Καπλάν, αμφότερες μέλη του Σοσιαλιστικού Επαναστατικού Κόμματος.

1922: Διεξάγεται η τελευταία μάχη της Μικρασιατικής Εκστρατείας στο Ντουμπλουπινάρ, κοντά στο Αφιόν Καραχισάρ, με ήττα των ελληνικών δυνάμεων. Η 30η Αυγούστου εορτάζεται στην Τουρκία ως Ημέρα της Νίκης.

1929: Η κυβέρνηση Βενιζέλου αναθέτει στο χημικό μηχανικό Αλκιβιάδη Κοκκινάκη, έλληνα πρόσφυγα από τη Ρωσία και πρώην Διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας της Αγίας Πετρούπολης, τη μελέτη και οργάνωση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στην Ελλάδα.

1969: Δύο εβδομάδες μετά το Woodstock, αρχίζει το δεύτερο ροκ φεστιβάλ στο Isle of Wight της Μ. Βρετανίας. Πάνω από 150.000 κόσμοι θα παρακολουθήσουν συναυλίες με τους Μπομπ Ντλάν, The Band, Bloodwyn Pig, Blonde On Blonde, Bonzo Dog Doo Dah Band, Edgar Broughton Band, Τζο Κόκερ, Είνσλι Ντένμπαρ, Family, Fat Mattress, Τζούλι Φίλιξ, Free, Gypsy, Ρίτσι Χέιβενς, The Moody Blues, The Nice, Τομ Πάξτον, Pentangle, The Pretty Things, Third Ear Band και The Who.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1797: Μαίρη Σέλεϊ, αγγλίδα συγγραφέας, που διακρίθηκε στη συγγραφή γοθικών μυθιστορημάτων. (Φράνκενσταϊν) (Θαν. 1/2/1851)

1871: Έρνεστ Ράδερφορντ, άγγλος φυσικός, με σπουδαίο έργο στην εξέλιξη της πυρηνικής φυσικής. Τιμήθηκε με βραβείο Νόμπελ το 1908. (Θαν. 19/10/1937)

1930: Γουόρεν Μπάφετ, αμερικανός μεγαλοεπενδυτής, ένας από τους πλουσιότερους ανθρώπους στον κόσμο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

30 π.Χ.: Πτολεμαίος ΙΕ' Φιλοπάτωρ Φιλομήτωρ Καίσαρ, Καισαρίων, ο τελευταίος της δυναστείας των Πτολεμαίων στην Αίγυπτο. (Γεν. 23/6/47 π.Χ.)

1938: Μαξ Φάκτορ, Μαξ Φάιρσταϊν το πραγματικό όνομά του, ρωσοαμερικανός επιχειρηματίας, ιδρυτής της ομώνυμης εταιρείας καλλυντικών και εφευρέτης του «make up». (Γεν. 1877)

2006: Ναγκίβ Μαχρούζ, αιγύπτιος συγγραφέας, ο πρώτος άραβας που τιμήθηκε με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1988. (Γεν. 11/12/1911)

Η δολοφονική απόπειρα κατά του Λένιν

Σε μια περίοδο κατά την οποία η Οκτωβριανή Επανάσταση προσπαθούσε να παγιώσει την εξουσία της στη νεοσύστατη Σοβιετική Ένωση, ο ηγέτης της Βλαντιμίρ Ουλιάνωφ, γνωστότερος ως Λένιν, έφερε θύμα δολοφονικής επίθεσης στη Μόσχα. Στις 30 Αυγούστου του 1918 ο Λένιν ολοκλήρωσε μια ομιλία του σε εργοστάσιο της σοβιετικής πρωτεύουσας. Τη στιγμή που ήταν έτοιμος να επιβιβαστεί στο αυτοκίνητο που θα τον μετέφερε πίσω στο Κρεμλίνο, μια μικροκαμωμένη γυναίκα τον πλησίασε και του ζήτησε το λόγο για τη διακυβέρνηση της χώρας. Προτού ο Λένιν της απαντήσει, αυτή τον πυροβόλησε τρεις φορές.

Δύο από τις σφαίρες βρήκαν τον στόχο, η μία σφηνώθηκε στον πνεύμονα του Λένιν και η άλλη στον ώμο του. Η τρίτη τρύπησε το κασκέτο του χωρίς να αγγίξει κάποιο ζωτικό όργανο. Ο βαριά τραυματισμένος Λένιν μεταφέρθηκε αμέσως στο Κρεμλίνο. Για λόγους ασφαλείας, οι γιατροί πραγματοποίησαν επί τόπου την επέμβαση για την αφαίρεση των βολίδων και όχι σε κάποιο νοσοκομείο.

Δράστης της απόπειρας ήταν η Φάνια Καπλάν, μία 35χρονη εβραία από φτωχή πολυμελή οικογένεια. Συνελήφθη αμέσως και οδηγήθηκε στα κρατητήρια της ΤσεΚά, της πανίσχυρης

μυστικής αστυνομίας των Μπολσεβίκων, προδρόμου της γνωστής μας Κα-Γκε-Μπε.

Στους πράκτορες που την ανέκριναν δήλωσε αβίαστα ότι προσπάθησε να σκοτώσει τον Λένιν, επειδή τον θεωρούσε «προδότη της επανάστασης», όταν έκλεισε την Καταστατική Συνέλευση, στην οποία πλειοψηφούσαν οι Σοσιαλεπαναστάτες (Εσέρους), τους οποίους υποστήριζε. Το Σοσιαλεπαναστατικό Κόμμα, μεγάλος αντίπαλος των Μπολσεβίκων, ήταν μια μη μαρξιστική σοσιαλδημοκρατική παράταξη με σημαντική απήχηση στην αγροτιά της Ρωσίας.

Η Φάνια Καπλάν δεν ήταν μια τυχαία γυναίκα. Από μικρή στον αντιτσαρικό αγώνα κατηγορήθηκε το 1906 ως συνεργός στη δολοφονία ενός αξιωματούχου του καθεστώτος και καταδικάσθηκε σε ισόβια καταναγκαστικά έργα στη Σιβηρία.

Εξέτισε 12 χρόνια από την ποινή της και αποφυλακίστηκε μετά τη Φεβρουαριανή Επανάσταση του 1917, που κατέλυσε την τσαρική εξουσία και έφερε στην εξουσία τον ομοϊδέατη της Αλεξάντρ Κερένσκι.

Η Καπλάν καταδικάσθηκε σε θάνατο με συνοπτικές διαδικασίες και εκτελέστηκε από τον ναύτη Πάβελ Μάλκοφ στις 3 Σεπτεμβρίου 1918. Ο Λένιν, παρά τη σοβαρότητα των τραυμάτων του, επέζησε. Η υγεία του, όμως, κλονίστηκε σημαντικά και έξι χρόνια μετά, μια σειρά αλλεπάλληλων εγκεφαλικών επεισοδίων τον οδήγησαν στον θάνατο.

Η απόπειρα δολοφονίας του Λένιν και η δολοφονία του Μοϊζέι Ουρίτσκι, ενός εξέχοντος στελέχους της ΤσεΚα, σηματοδότησε την έναρξη μιας περιόδου της σοβιετικής ιστορίας, που αποκλήθηκε «Ερυθρά Τρομοκρατία».

Υπολογίζεται ότι μέσα σε ένα χρόνο πάνω από 6.000 αντίπαλοι του κομμουνιστικού καθεστώτος συνελήφθησαν και εκτελέστηκαν χωρίς δίκη, ανάμεσά τους και 800 σοσιαλιστές.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Φταίει και ο λαός, που είναι μαραζιάρης

Του ΣΠΥΡΟΥ ΚΑΡΑΛΗ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Η διευθύνουσα τάξη όχι, αλλά η πλατιά τάξη των μη προνομιούχων έχει ουσιαστικά χρεοκοπήσει προ πολλού. Το μαρτυρούν οι εικόνες γύρω. Τα κλειστά μαγαζιά, οι ατελείωτες πιάτσες των ταξί τη νύχτα στην Αθήνα, οι νέοι που κατά κύματα εγκαταλείπουν τη χώρα προς αναζήτηση αξιοπρεπούς ζωής στο εξωτερικό.

Σε αυτή την κατάμαυρη πραγματικότητα, που πάει από το κακό στο χειρότερο με νεκρούς να προστίθενται, όπως το παιδί στο Περιστέρι, τα γνωστά ερωτήματα επανατίθενται. Τι περιμένει και δεν αντιδρά ο κόσμος; Ένα θαύμα; Τα θαύματα, βεβαίως, δεν έπαψαν ποτέ στον κόσμο, αλλά για να γίνουν απαιτείται και κάποια μικρή συμμετοχή από όσους τα εύχονται. Πού είναι οι πνευματικοί άνθρωποι και γιατί σιωπούν;

Το τελευταίο ερώτημα απαντάται εύκολα. Τουλάχιστον από την πλατωνική - μαρξιστική θεώρηση των πραγμάτων, που θέλει κάθε εξουσία να αναδεικνύει τα πρότυπά της παντού. Μια χαμηλή εξουσία, απαίδευτη και αμόρφωτη, σαν αυτή που κυβέρνησε τη χώρα από το '90 και

μετά, θα παράξει ανάλογες αξίες και στο πνευματικό πεδίο. Θα αναδείξει, δηλαδή, χαμηλές ποιότητες και στη λογοτεχνία και στην ποίηση και στο σινεμά και όπου αλλού. Μη παραγωγική, παρασιτική είναι η οικονομία; Αυτού του επιπέδου θα είναι, λ.χ., οι προβεβλημένοι λογοτέχνες, που η εξουσία με τους τρόπους της στο σύστημα θα κατευθύνει με μαεστρία προς την κοινωνική βάση και θα τους πλασάρει ως Παπαδιαμντηδες.

Αλλωστε, αν σκάσει κάποια στιγμή η φούσκα στον πολιτισμό και ανοίξουν οι φάκελοι με τις χρηματοδοτήσεις, τότε η λίστα Λαγκάρντ μπορεί και να ωχριά μπροστά τους. Οπότε ας μην περιμένουμε από τους συμπαθείς -κατά τα άλλα- σκηνοθέτες, ποιητές κ.ά. πολλά σε αυτή τη φάση. Διότι, έστω, χωρίς να το θέλουν, σαν από αυτοματισμό, θα ανταποδώσουν, είτε με τη σιωπή τους είτε με ανοπισίες στα social media, την προβολή που τους χάρισε απλόχερα η εξουσία στα χρόνια της ψευδούς ευδαιμονίας.

Ο κόσμος, όμως; Οι πατέρες και οι μητέρες, που βλέπουν τα παιδιά

τους άνεργα να «σαπίζουν» στις καφετέριες ή στην οθόνη ενός υπολογιστή, τι κάνουν; Πώς εξηγείται τόση αδιαφορία, που φτάνει πια στα όρια της κοινωνικής διαστροφής; Σύμφωνοι. Υπέστη η κοινωνία το δόγμα του «σοκ και δέος». Μπορεί να φταίει, επίσης, η εναλλακτική πολιτική πρόταση. Ή το νεαρό της ηλικίας του Αλέξη Τσίπρα. Αλλά όλα αυτά δεν δικαιολογούν την τόση απάθεια. Εκτός αν ερμηνευτεί με γνώσεις από την ψυχολογία, ως το πρώτο στάδιο της καταθλιπτικής συμπεριφοράς, που οδηγεί τον πάσχοντα σε απόσυρση. Εάν πρόκειται περί αυτού, τότε -κλινικά τουλάχιστον- το δεύτερο στάδιο που ακολουθεί είναι αυτό της ανεξέλεγκτης οργής. Δεν διεκδικούμε φυσικά καμία αυθεντία ώστε να προχωρήσουμε με βεβαιότητα σε διαπιστώσεις, αλλά ας εντάξουμε και αυτή την εξήγηση ως ακόμη μία, μαζί με όσες άλλες ερμηνεύουν την παθητικότητα.

Με την εξής επισήμανση. Αν έχει βάση, οι κυβερνώντες καλά θα κάνουν να προσέχουν, γιατί ούτε δεδομένη ούτε εσασεί θα είναι η μη αντίδραση του κόσμου.